

Uzun Dönem Para Talebi ve Reel Hisse Senedi Fiyatları: Türkiye Örneği

Özet

Değişen finansal şartlarda para talebi fonksiyonunun hareketi, son yıllarda önemi gittikçe artan bir meseledir. Para talebi üzerindeki finansal gelişmelerin muhtemel etkilerinin varlığı, para politikaları için önemlidir. Bu nedenle çalışmada, para talebi fonksiyonunda bir değişken olarak reel hisse senedi fiyatının rolü araştırılmaktadır. Çok değişkenli kointegrasyon test yaklaşımı kullanılarak 1988:01-2006:09 dönemi için Türkiye'deki para talebi ve reel hisse senedi fiyatları arasındaki ilişki analiz edilmektedir. Sonuçlar uzun dönemde reel para talebi, reel hisse senedi, reel milli gelir ve faiz oranı arasında bir ilişkinin olduğunu ortaya koymaktadır. Reel hisse senedi, para talebi üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkiye sahiptir. Bu yüzden, bulunan sonuç Türkiye'de para talebinin servet (refah) etkisi yarattığını göstermektedir. Vektör hata düzeltme modeli (VECM) nedensellik testi sonuçları reel para talebinin endojen olduğu ve diğer değişkenler ile en azından bir dolaylı ilişki yansıttığı yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Para talebi, hisse senedi fiyatı, birim kök, kointegrasyon, nedensellik, CUSUM ve CUSUMKARE kararlılık testi.

Long-run Demand for Money and the Real Stock Prices: The Case of Turkey

Abstract

The behavior of a money demand function in a changing financial environment is a subject that has received increasing attention in recent years. The presence of possible influences of financial developments on the demand for money has important implications for monetary policies. Therefore, this study is to investigate the role of the real stock price as a variable in the demand function for money. Using the multivariate cointegration test approach, the relationship between real money demand and real stock prices for the 1988:01–2006:09 period in Turkey is analyzed. The results suggest that there is long-run relationship exist among real money demand, real stock prices, real income, and interest rate. Real stock prices have a significant and positive effect on long-run money demand. Therefore, it is show that money demand is create wealth (welfare) effect in Turkey. The vector error correction model (VECM) causality tests find that money is endogenous and that there is at least a unidirectional relationship with the other variables.

Keywords: Money demand, stock prices, unit root, cointegration, causality, CUSUM and CUSUMSQ stability test.

Hülya Kanalıcı AKAY¹

Mehmet NARGELEÇEKENLER²

¹ Yrd. Doç. Dr., Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, hulyakanalici@uludag.edu.tr

² Araş. Gör., Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, mnargele@uludag.edu.tr